

**REZULTATI ANKETE
O E-UČENJU
NA SVEUČILIŠTU U ZAGREBU
(PROSINAC 2009. GODINE)**

TRAVANJ 2010. GODINE

SVEUČILIŠTE U ZAGREBU

URED ZA E-UČENJE

SVEUČILIŠTE U ZAGREBU

SVEUČILIŠNI RAČUNSKI CENTAR

CENTAR ZA E-UČENJE

Mr.sc. Zoran Bekić

Sandra Kučina Softić, dipl.ing.

SADRŽAJ

E-UČENJE NA SVEUČILIŠTU U ZAGREBU	3
PROVEDBA ANKETE.....	3
REZULTATI ANKETE.....	5
I STANJE NA FAKULTETU/AKADEMIJI.....	5
II OČEKIVANJA FAKULTETA/AKADEMIJE OD E-UČENJA	22
III PLANOVI FAKULTETA/AKADEMIJE U PODRUČJU E-UČENJA	26
ANALIZA I ZAKLJUČCI.....	30
PRILOG: ANKETNI UPITNIK.....	32

E-učenje na Sveučilištu u Zagrebu

Nakon donošenja Strategije e-učenja u lipnju 2007. godine, započeli su procesi sustavne implementacije i praćenja uporabe e-učenja na Sveučilištu u Zagrebu. Prema raspoloživim podacima Ureda za e-učenje može se zaključiti da se većina sastavnica Sveučilišta u Zagrebu uključila u implementaciju e-učenja na Sveučilištu iako su poduzete aktivnosti i ostvareni iskoraci sastavnica još razlikuju: od onih značajnih koji se odnose na izradu strateških planova i provođenje konkretnih sustavnih aktivnosti, poduprijetih i u finansijskom i nastavnom pogledu, pa do tek početnih koraka kao što su sastanci i rasprave, na kojima se po prvi put na fakultetskoj razini raspravljalo o e-učenju i njegovim mogućnostima.

U skladu s postojećom tradicijom samostalnog djelovanja fakulteta i akademija, mnoge sastavnice su nastavile ili započele vlastite projekte i inicijative u području e-učenja, uključujući i uporabu vlastitih postojećih ili novo uspostavljenih sustava za e-učenje.

Ipak, sukladno Strategiji Sveučilišta unutar Sveučilišnog računskog centra (Srca) djeluje Centar za e-učenje koji obavlja i poslove Sveučilišnog ureda za e-učenje, pa je utoliko središnja točka za poticanje i omogućavanje e-učenja na Sveučilištu. Jedan od temeljnih ciljeva rada Ureda je poticanje i praćenje provedbe sveučilišne strategije e-učenja. Usluge Centra su dostupne svim sastavnicama bez naknade, ali se unatoč tome mnoge odlučuju za investicije u vlastite sustave. Centar za e-učenje promovira, potiče i širi informaciju o e-učenju putem mreže e-učenja u koju su uključeni predstavnici za e-učenje sastavnica Sveučilišta u Zagrebu, nastavnici, studenti i svi zainteresirani za e-učenje. Centar organizira i redovita mjeseca druženja na temu e-učenja koja se održavaju svaki treći ponedjeljak u mjesecu u Srcu. Centar je uspostavio i održava središnji sveučilišni sustav za e-učenje Merlin na kojem svi nastavnici Sveučilišta u Zagrebu mogu besplatno otvoriti virtualne kolegije. Trenutno se na sustavu za e-učenje Merlin nalazi preko 600 kolegija te ga koristi oko 10.000 korisnika. Uz sustav za e-učenje Merlin korisnici mogu koristiti *e-portfolio* sustav i sustav za *webinare*. Osim podrške korisnicima putem helpdesk-a i konzultacija Centar za e-učenje pripremio je i priručnike za nastavnike i studente o korištenju ovih sustava. Centar je također pripremio i održava tečajeve o osnovama rada u sustavu Merlin te o naprednom radu u sustavu Merlin koji pomažu korisnicima da što lakše i brže upoznaju sustav i počnu izrađivati svoj virtualni kolegij.

Provedba ankete

Ured za e-učenje, odnosno Centar za e-učenje u Srcu provodi anketu o e-učenju na Sveučilištu u Zagrebu sustavno, već treću godinu zaredom. Cilj ankete je pratiti aktualno stanje i planove fakulteta i akademija vezano uz primjenu e-učenja, odnosno primjenu ICT u sveučilišnoj nastavi. Dodatno, cilj je i sagledavanje pomaka koji su ostvareni od početka sustavne primjene na području implementacije e-učenja na Sveučilištu u Zagrebu, te eventualnih promjena u viđenjima i očekivanjima fakulteta i akademija Sveučilišta u Zagrebu (dalje u tekstu: sastavnica) od primjene ICT u procesu obrazovanja.

Anketni upitnik je isti kao i prošlih godina, a jedina izmjena, odnosno novost, je u pitanjima koja se odnose na utvrđivanje stanja na sastavnici vezanih uz e-učenje gdje je procjena postotaka kolegija koji primjenjuju neke od načina korištenja tehnologije zamijenjena brojem kolegija koji koriste neku od definiranih razina primjene tehnologija e-učenja. Na prijedlog Povjerenstva za e-učenje, Senat Sveučilišta u Zagrebu je na 3. sjednici Senata održanoj 17. studenoga 2009. donio odluku o oblicima sveučilišne nastave prema razini primjene tehnologija e-učenja. Tekst Odluke je objavljen na web stranicama Sveučilišta <http://www.unizg.hr/nastava-i-studenti/e-učenje/>.

Anketni upitnik ispunjavali su službeno delegirani predstavnici za e-učenje na određenom fakultetu/akademiji, od kojih je jedna od delegiranih osoba obavezno prodekan za nastavu. U tom smislu provedena anketa prvenstveno odražava viđenje i stavove uprava fakulteta/akademija o stanju i perspektivi primjene tehnologija e-učenja i ICT u obrazovnom procesu na Sveučilištu u Zagrebu.

Anketa je provedena u veljači 2010. godine i u njoj su sudjelovali svi fakulteti i akademije Sveučilišta u Zagrebu.

Anketni upitnik sastojao se od ukupno 62 pitanja, koja su bila podijeljena u četiri cjeline:

I. Procjena stanja na fakultetu/akademiji

U ovoj (najvećoj) grupi pitanja traženi su podaci o stanju i postojećim uvjetima na sastavnica Sveučilišta kao i podaci o razini uporabe ICT i tehnologija e-učenja u obrazovnom procesu.

II. Očekivanja fakulteta/akademije od e-učenja

Kroz odgovore na ovu grupu pitanja uprave fakulteta/akademija su rangirale važnost pojedinih prednosti i mogućnosti koje donose ICT i e-učenje za svaku od sastavnica i konkretnе uvjete u kojima ta sastavnica djeluje.

III. Planovi fakulteta/akademija u području e-učenja

Fakulteti/akademije očitovali su se o svojim planovima vezanim uz implementaciju e-učenja u obrazovnom procesu.

IV. Dodatne napomene i poruke

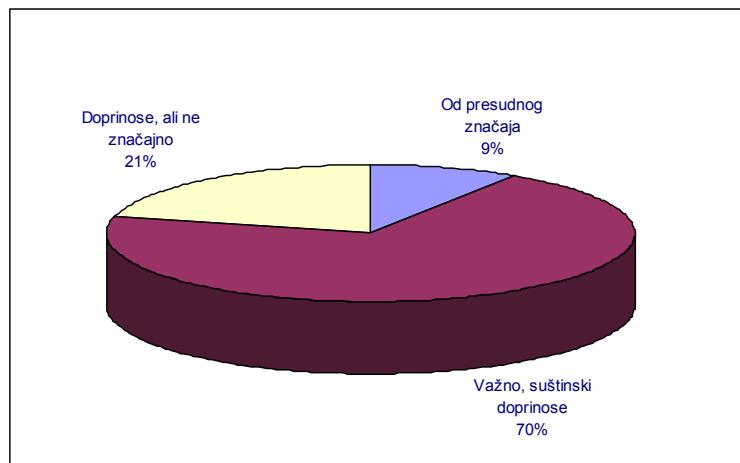
Odgovore na anketni upitnik dostavile su sve 33 sastavnice Sveučilišta u Zagrebu iako nisu sve od njih odgovorile na sva pitanja.

Ovom prilikom posebno se zahvaljujemo predstavnicima fakulteta i akademija na suradnji u popunjavanju anketnih upitnika.

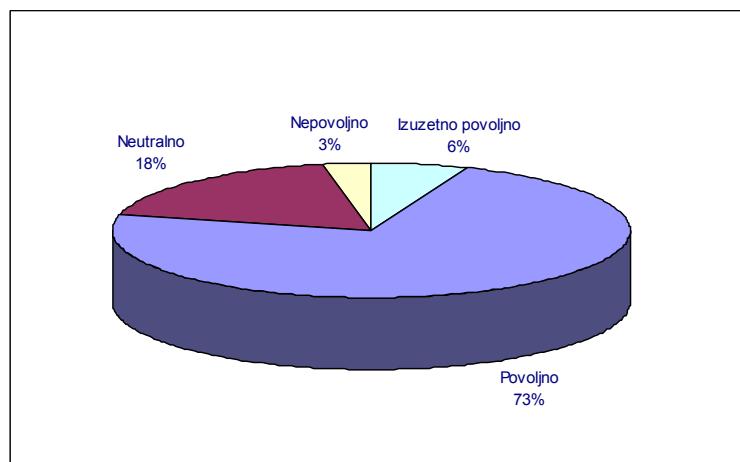
U nastavku donosimo osnovne zbirne podatke iz obrađenih anketnih upitnika.

I STANJE NA FAKULTETU / AKADEMIJI

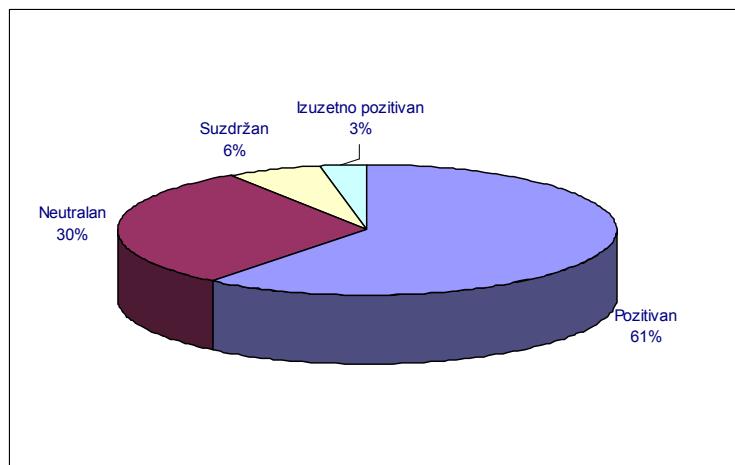
Pitanje 1: Kako uprava fakulteta/akademije trenutno vidi ulogu e-učenja, odnosno ICT u unapređenju kvalitete obrazovnoga procesa?

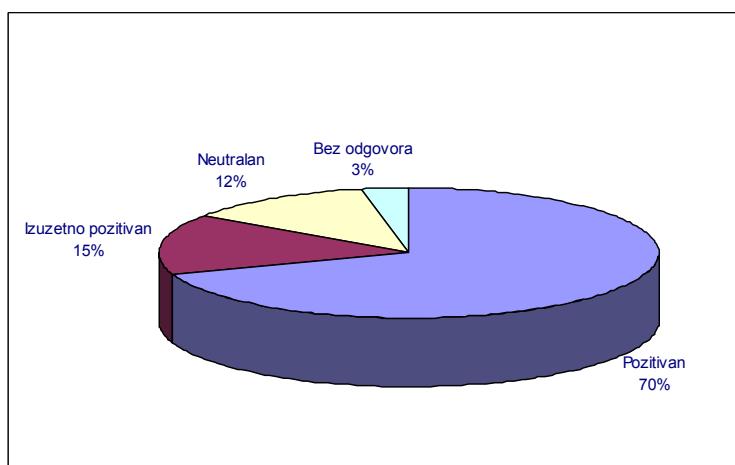
Pitanje 2: Stanje na fakultetu/akademiji za primjenu e-učenja je...

Pitanje 3: Odnos nastavnika prema e-učenju, odnosno primjeni ICT u obrazovnom procesu je...

Pitanje 4: Odnos studenata prema e-učenju, odnosno primjeni ICT u obrazovnom procesu je...

Pitanje 5: Fakultet/akademija ima strateški i/ili razvojni dokument u kojem je prisutno i pitanje e-učenja?

Četiri fakulteta/akademije Sveučilišta u Zagrebu ima strateški i/ili razvojni dokument u kojem su prisutna pitanja e-učenja.

Pitanje 6: Na fakultetu/akademiji se posebno vrednuje doprinos nastavnika u primjeni e-učenja u nastavi?

28 fakulteta/akademija negativno je odgovorilo na ovo pitanje. Samo pet fakulteta odgovorilo je da se kod njih posebno vrednuje doprinos nastavnika u primjeni e-učenja u nastavi.

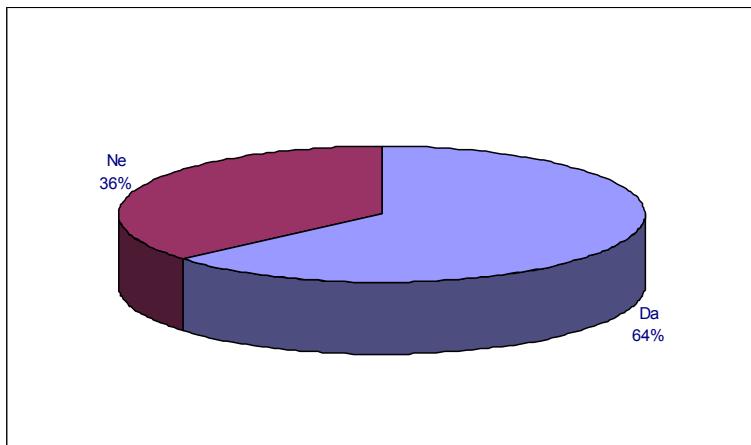
Pitanje 7: Na fakultetu/akademiji postoji informacijski sustav s evidencijom studija, kolegija, studenata i njihovih rezultata (ocjena)?

Na svim sastavnicama Sveučilišta u Zagrebu postoji informacijski sustav s evidencijom studija, kolegija, studenata i njihovih rezultata.

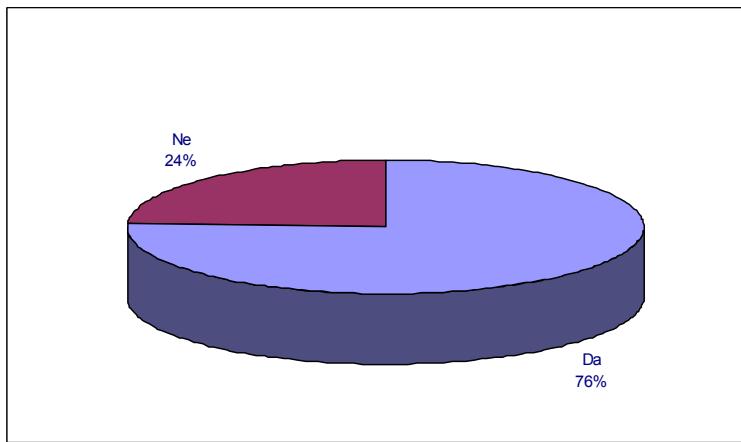
Pitanje 8: Ako je odgovor na prethodno pitanje "DA" molimo navedite naziv informacijskog sustava (npr. ISVU).

Ukupno 31 fakultet/akademija koristi informacijski sustav visokih učilišta ISVU, a dva fakulteta još nisu ušla u ISVU i koriste svoje vlastite informacijske sustave.

Pitanje 9: Na fakultetu/akademiji studenti imaju pristup digitalnoj knjižnici/udžbenicima i drugim obrazovnim materijalima u digitalnom obliku?

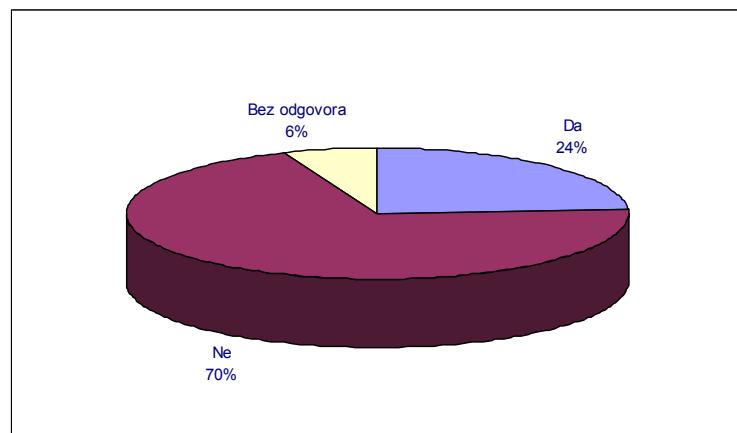
Pitanje 10: Fakultet/akademija koristi sustav za e-učenje (LMS)?

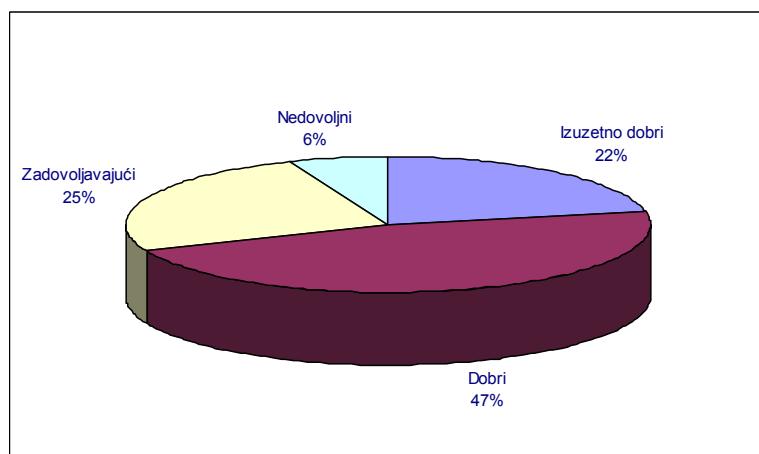
Pitanje 11: Ako je odgovor na prethodno pitanje "DA" molimo navedite naziv/nazine LMS koji se koriste

25 fakulteta/akademija koristi sustave za e-učenje. Najviše ih koristi sustave bazirane na sustavu Moodle (23), od čega njih 12 koristi središnji sveučilišni sustav za e-učenje Merlin. Jedan fakultet koriste Claroline, a jedan vlastito razvijeni sustav e-Student. Na nekim fakultetima nastavnicima je dostupno više sustava za e-učenje.

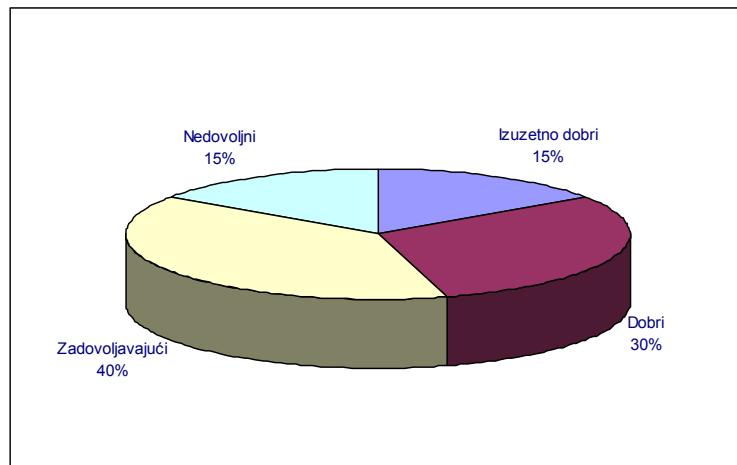
Pitanje 12: Na fakultetu/akademiji je uspostavljeno i koristi se virtualno okruženje za učenje i podučavanje (VLE)?

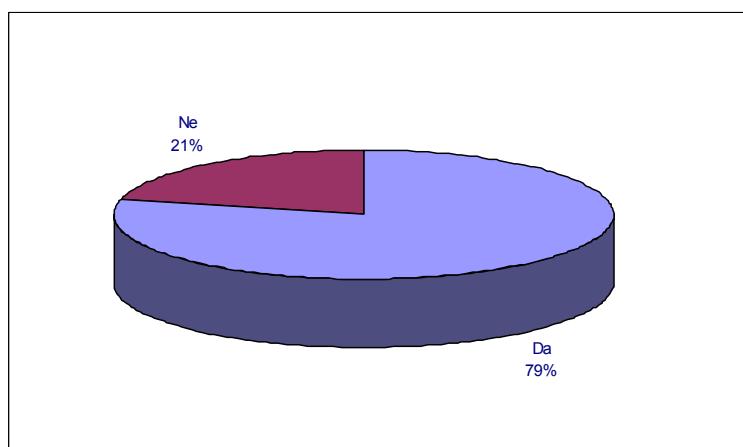
Pitanje 13a: Uvjeti (opremljenost računalima, pristup Internetu) za nastavnike fakulteta/akademije za uporabu e-učenja i ICT u obrazovanju

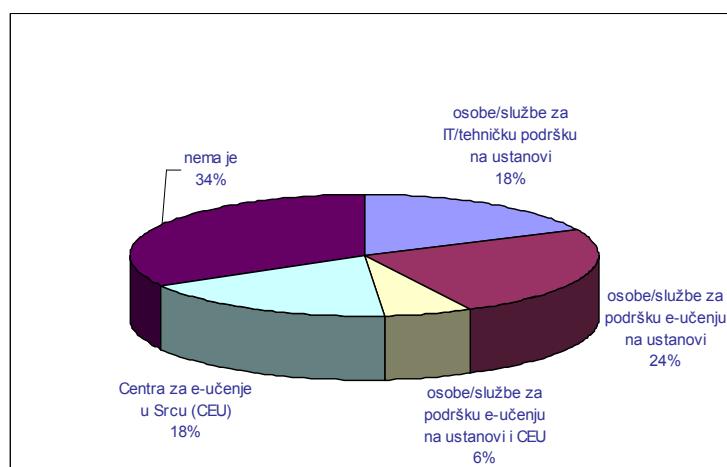
Pitanje 13b: Uvjeti (opremljenost računalima, pristup Internetu) za studente fakulteta/akademije za uporabu e-učenja i ICT u obrazovanju

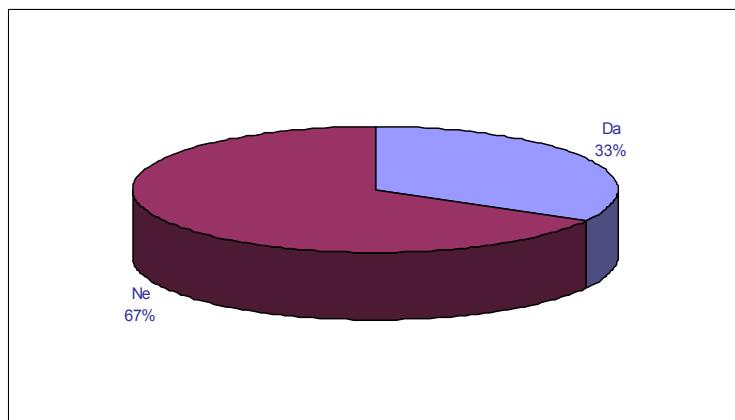
Pitanje 14: Na fakultetu/akademiji postoji služba za primjenu ICT i održavanje ICT infrastrukture?

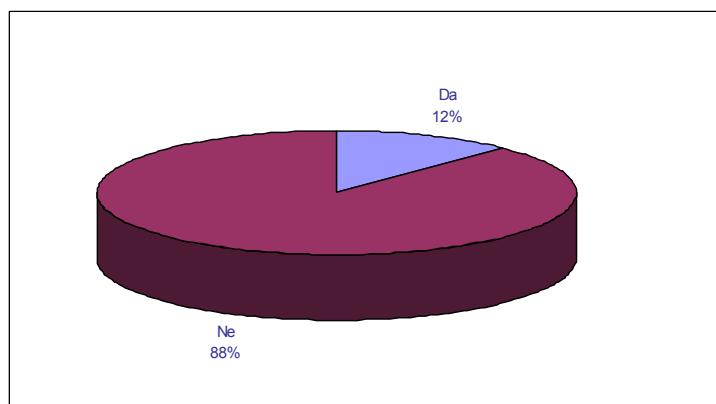
Pitanje 15: Tehničku podršku pri izradi materijala za e-učenje nastavnici Vaše ustanove dobivaju od...

Pitanje 16: Na fakultetu/akademiji postoji poseban fond/sredstva za unapređenje nastave

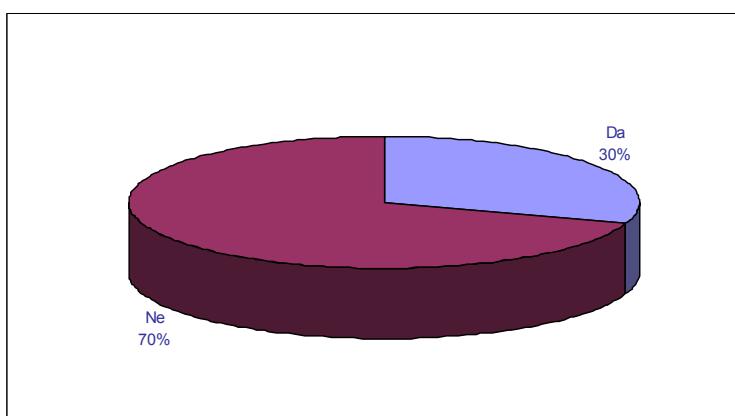
Pitanje 17: Na fakultetu/akademiji postoji poseban fond/sredstva za primjenu e-učenja i izradu materijala za e-učenje

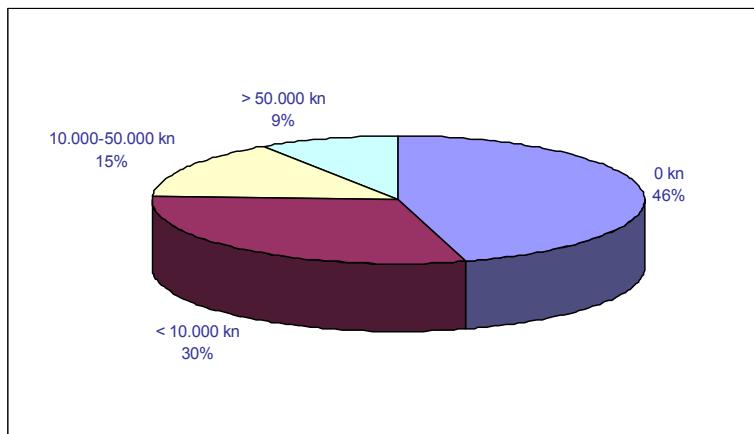
Pitanje 18: Ako je fakultet /akademija uključen u domaću ili međunarodnu suradnju/projekte u području e-učenja, molimo navedite osnovne podatke (partneres, naziv i vrstu projekta i sl.).

Svega dva fakulteta imaju projekte u području e-učenja u koje su uključeni. Radi se o međunarodnim projektima i domaćim projektima financiranim od strane MZOŠ-a.

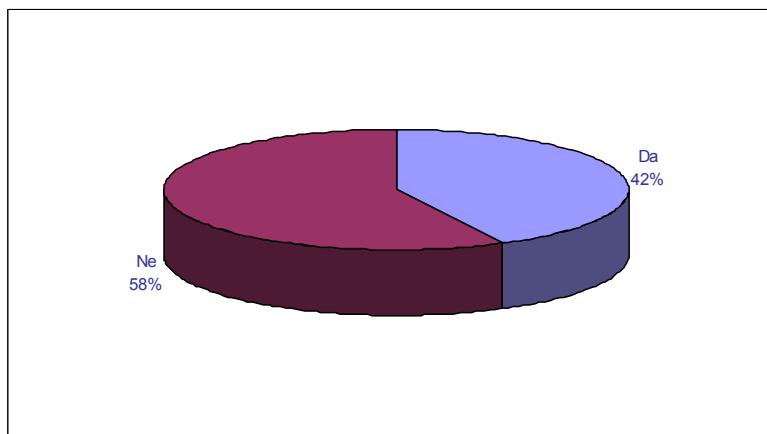
Pitanje 19: Na fakultetu/akademiji postoji sveučilišna bežična mreža (eduroam wireless)

Pitanje 20: Sredstva koja je fakultet/akademija uložila u primjenu e-učenja u ak. god. 2008./09.

Pitanje 21: Fakultet/akademija uključila je aktivno i knjižnicu u proces primjene e-učenja (studentima su dostupni digitalni sadržaji knjižnice))

U nastavku slijede odgovori na pitanja u kojima su traženi podaci o broju kolegija koji koriste jednu od razina primjene tehnologija e-učenja u nastavi u 2009. godini.
Odluka o oblicima Sveučilišne nastave prema razini primjene tehnologija e-učenja donesena je na Senatu Sveučilišta u Zagrebu u studenom 2009.

Pitanje Fakultet	Područje	Preddiplomski studij					Diplomski i poslijediplomski studij					Integrirani preddiplomski i diplomski studij				
		razina 1 primjene tehnologija e-učenja u nastavi	razina 2 primjene tehnologija e-učenja u nastavi	razina 3 primjene tehnologija e-učenja u nastavi	ukupan broj kolegija s razinama 1,2 ili 3	ukupan broj kolegija prema podacima iz ISVU	razina 1 primjene tehnologija e-učenja u nastavi	razina 2 primjene tehnologija e-učenja u nastavi	razina 3 primjene tehnologija e-učenja u nastavi	ukupan broj kolegija na diplomskom studiju prema podacima iz ISVU	ukupan broj kolegija na diplomskom studiju prema podacima iz ISVU	razina 1 primjene tehnologija e-učenja u nastavi	razina 2 primjene tehnologija e-učenja u nastavi	razina 3 primjene tehnologija e-učenja u nastavi	ukupan broj kolegija a s razina ma 1,2, ili 3	ukupan broj kolegija prema podacima iz ISVU
ARH	TEH	22	41	-	63	170	37	22	-	59	43					
FER	TEH	6	84	9	99	130	101	225	15	341	174					
FKIT	TEH	-	1	-	-	172	-	3	-	-	117					
FPRZ	TEH	22	65	21	108	130	35	104	34	173	96					
FSB	TEH	192	43	2	287	392	174	26	1	201	395					
GEOD	TEH	12	27	-	55	52	10	20	-	88	51					
GTF	TEH	32	-	-	54	63	11	-	-	48	31					
GRAD	TEH	31	12	-	48	52	9	4	-	256	64					
GRAF	TEH	63	2	8	73	79	46	-	15	61	52					
MET	TEH	22	2	-	37	40	16	-	-	60	11					
RGN	TEH	114	-	3	117	102	300	4	-	346	128					
TTF	TEH	8	-	-	-	89	1	-	-	-	87					
PMF	PRI	-	-	-	-	384	-	-	-	-	498					
AGR	BMED	14	8	4	-	178	10	6	2	-	189					
PBF	BMED	-	6	-	-	160	-	1	-	-	118					
ŠMF	BMED	5	-	-	-	118					94					
STF	BTEH					0					0	70	10	-	89	78
VEF	BTEH					0					0	-	-	-	-	86
MF	BTEH					0					0	24	19	-	59	184
FBF	BTEH					0					0	200	-	-	-	146
EF	DRU	258	-	-	-	270	243	-	-	-	0					
ERF	DRU	-	-	-	-	156	-	-	-	-	107					
FPZ	DRU	-	-	-	-	147					0					
FOI	DRU	60	40	3	103	144	40	20	2	84	49					77
KIF	DRU	-	-	-	-	124					85	116	2	-	118	209

PRAVO	DRU	-	-		-	107				0						100
UF	DRU					0				0	-	-	-	-	-	138
FF	HUM	230	125	55	410	1291	30	75	35	140						
KBF	HUM					0					0	-	-	-	-	199
HS+FFDI	HUM	-	-	-	368	378	64	-	-	194	189					
ADU	UMJ	-	-	-	-	399	-	-	-	-	126					
ALU	UMJ	-	-	-	-	218					0	-	-	-	-	176
MA	UMJ	2	3	-	-	445	-	2	-	-	8					
		1093	459	105	1822	5990	1127	512	104	2051	2712	410	31		266	1393

Podaci o broju kolegija u ISVU sustavu dobiveni iz ISVU sustava na dan 19. ožujka 2010. godine.

U ISVU se ne vode podaci o poslijediplomskim studijima.

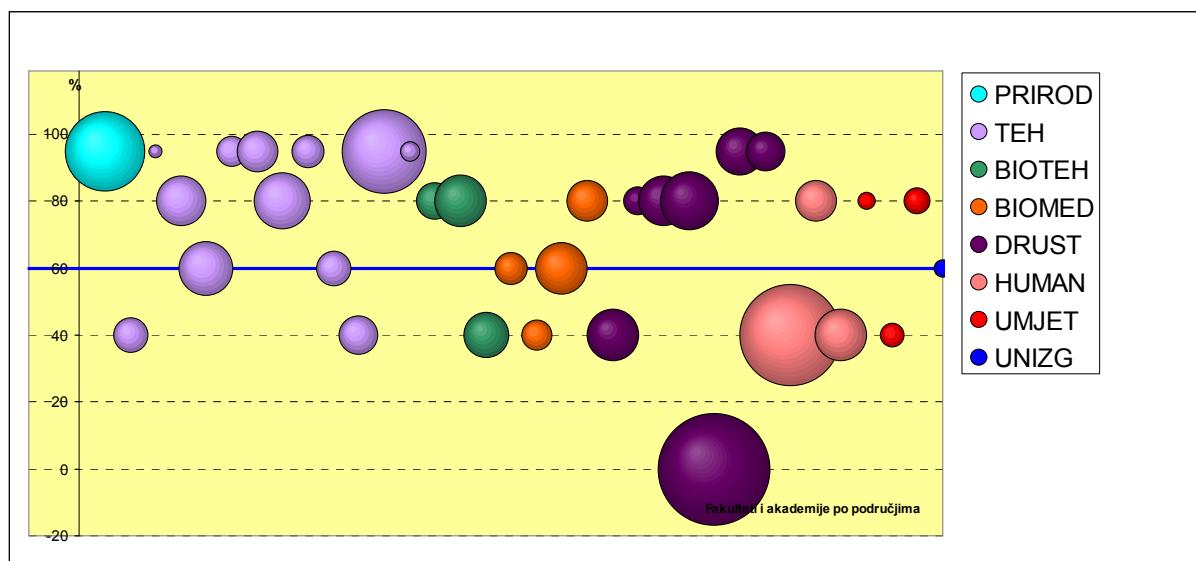
Broj kolegija/predmeta je broj predmeta koji se nalazi u nastavnom programu pojedine sastavnice. Studijski programi na pojedinoj sastavnici mogu dijeliti dio predmeta te se isti predmet može izvoditi na više studijskih programa. Predmeti koje se ne izvode, ali ih studenti ipak upisuju (npr. za studente dodiplomskih studija) se ne nalaze u nastavnom programu.

U nastavku slijede odgovori na pitanja u kojima su tražene kvantitativne procjene o broju osobnih i prijenosnih računala koje imaju studenti i nastavnici, te koliko nastavnici koriste e-mail i imaju svoje web stranice ili *e-portfolio*.

Ovisno od relativnog broja studenata pojedinog fakulteta/akademije "veličina" pojedinog fakulteta/akademije koji je sudjelovao u anketi iskazana je veličinom kružnice na grafu.

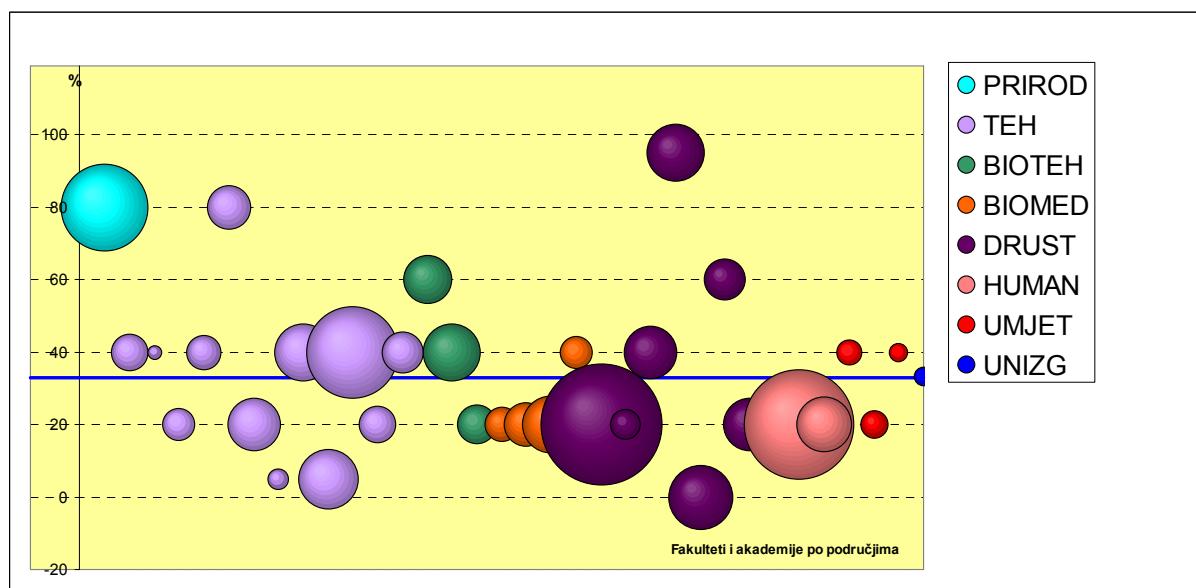
Prosjek na razini Sveučilišta u Zagrebu označen je plavom linijom.

Pitanje 37: Postotak studenata koji kod kuće/u studentskom domu imaju vlastito osobno (stolno) računalo

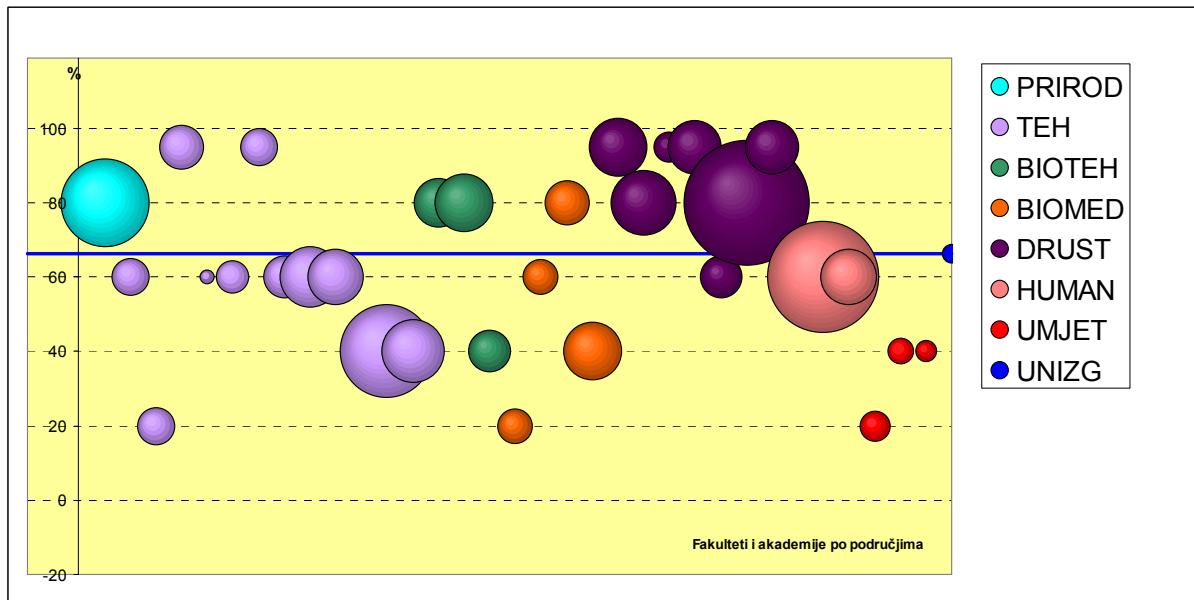
Nešto više od polovice studenata (59,9%) koji studiraju na Sveučilištu u Zagrebu ima vlastito stolno računalo.

Pitanje 38: Postotak studenata koji imaju vlastito prijenosno (notebook) računalo

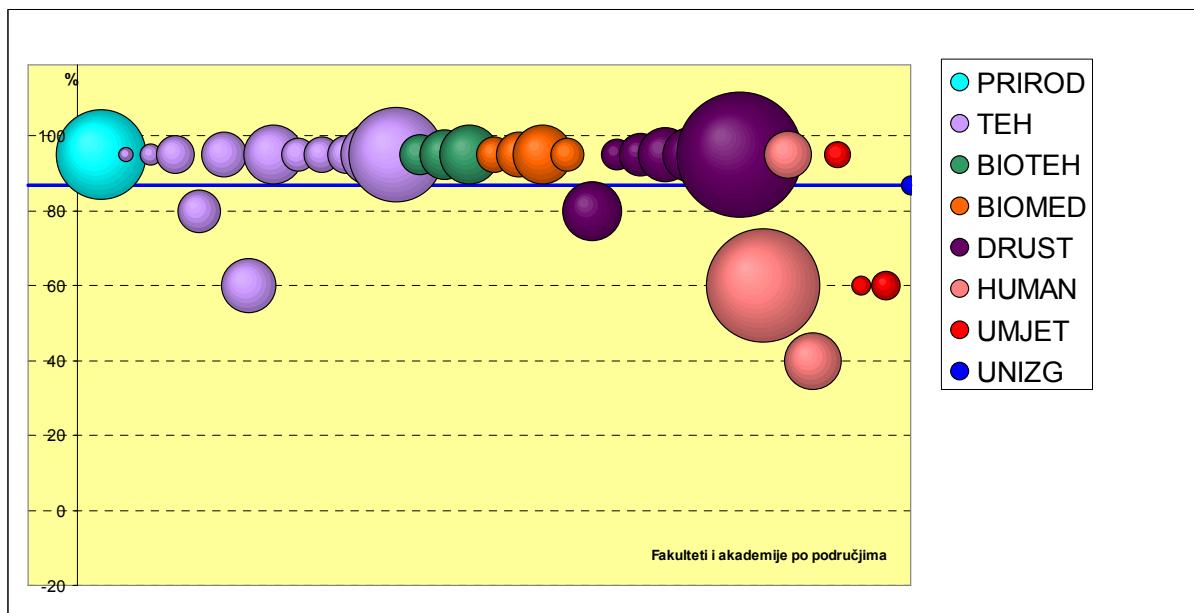
Svega 33,2% studenata na Sveučilištu u Zagrebu ima vlastito prijenosno računalo.

Pitanje 39: Postotak nastavnika koji imaju vlastito prijenosno (notebook) računalo

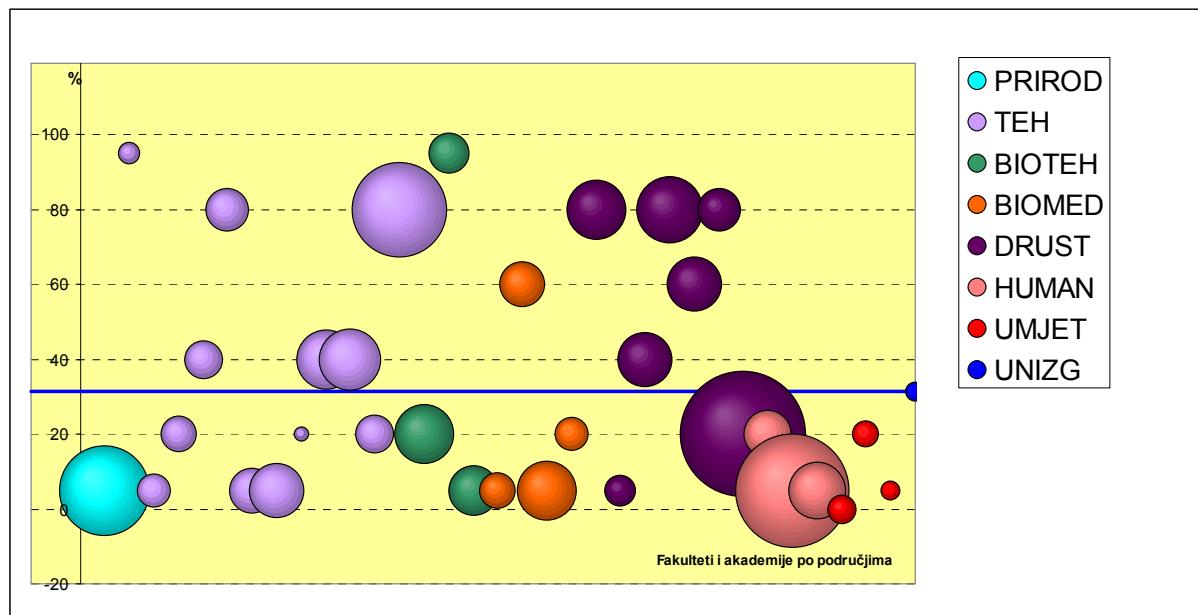
Nešto više od polovice nastavnika (66,4%) Sveučilišta u Zagrebu ima vlastito prijenosno računalo.

Pitanje 40: Postotak nastavnika koji aktivno koristi e-mail

86,9% nastavnika aktivno koristi e-mail.

Pitanje 41: Postotak nastavnika koji ima vlastite web stranice/e-portfolio

31,5% nastavnika ima vlastite web stranice i/ili e-portfolio.

II OČEKIVANJA FAKULTETA / AKADEMIJE OD E-UČENJA

Tablica u nastavku sadrži popis svih aspekata i mogućnosti (elemenata) koje donosi e-učenje u proces obrazovanja, a za koje je traženo vrednovanje važnosti u kontekstu konkretnih uvjeta djelovanja pojedinih fakulteta/akademije.

Elementi su u tablicu upisani redoslijedom sukladno važnosti (rangu) koji su dobili na temelju ocjena svih fakulteta/akademija Sveučilišta u Zagrebu. Ovisno od ranga pojedinom elementu je dodijeljena odgovarajuća boja iz "spektra" od crvene do plave boje.

Zbog omogućavanja usporedbe opće ocjene na razini Sveučilišta sa viđenjima fakulteta/akademija unutar pojedinog područja u tablici su navedene i vrijednosti po pojedinim područjima, a uporabom istog načela dodjele boje, omogućena je i usporedba "spektra" prioriteta između područja.

	Srednja vrijednost ocjene (1-6)	Rang na Sveučilištu u Zagrebu	Rang unutar područja							
			Tehničko područje	Prirodoslovno područje	Biotehničko područje	Biomedicinsko područje	Društveno područje	Humanističko područje	Umjetničko područje	
Očekivanje od primjene e-učenja										
Povećanje kvalitete obrazovanja	5,24	1	3 (4,92)	1 (6,00)	1 (6,00)	2 (5,00)	1 (5,57)	1 (6,00)	3 (4,33)	
Modernizacija sustava sveučilišnoga obrazovanja	5,12	2	1 (5,25)	1 (6,00)	2 (5,67)	2 (5,00)	6 (4,71)	4 (5,00)	1 (5,00)	
Prilagodba europskim i svjetskim iskustvima i trendovima	5,12	2	2 (5,08)	1 (6,00)	3 (5,33)	2 (5,00)	3 (5,29)	3 (5,33)	3 (4,33)	
Veća dostupnost on-line nastavnih materijala	5,06	3	3 (4,92)	1 (6,00)	2 (5,67)	1 (5,25)	1 (5,57)	6 (4,33)	4 (4,00)	
Transparentnost obrazovnoga procesa	5,00	4	4 (4,83)	1 (6,00)	3 (5,33)	2 (5,00)	5 (4,86)	1 (6,00)	3 (4,33)	
Mogućnost pristupa materijalima digitalne knjižnice	4,97	5	7 (4,58)	1 (6,00)	4 (5,00)	2 (5,00)	1 (5,57)	4 (5,00)	2 (4,67)	
Mogućnost pristupa dodatnim obrazovnim materijalima na Internetu	4,76	6	11 (4,25)	1 (6,00)	4 (5,00)	1 (5,25)	2 (5,43)	5 (4,67)	4 (4,00)	
Mogućnost da nastavnik i studenti vrijeme osobnoga kontakta iskoriste za najkvalitetnije oblike komunikacije i učenja	4,76	6	13 (4,08)	1 (6,00)	2 (5,67)	2 (5,00)	4 (5,00)	1 (6,00)	4 (4,00)	
Upoznavanje studenata s e-učenjem, kao alatom i okruženjem za cjeleživotno učenje	4,76	6	5 (4,75)	1 (6,00)	5 (4,67)	3 (4,75)	4 (5,00)	5 (4,67)	4 (4,00)	
Iskorištanje mogućnosti novih tehnologija u procesu obrazovanja	4,73	7	6 (4,67)	3 (4,00)	4 (5,00)	2 (5,00)	4 (5,00)	5 (4,67)	4 (4,00)	
Veća dostupnost nastavnika studentima	4,70	8	9 (4,42)	1 (6,00)	4 (5,00)	2 (5,00)	4 (5,00)	2 (5,67)	7 (3,00)	
Mogućnost prilagodbe osobnom stilu učenja	4,67	9	8 (4,50)	2 (5,00)	6 (4,33)	2 (5,00)	5 (4,86)	3 (5,33)	4 (4,00)	
Povećanje mogućnosti komunikacije studenata s nastavnikom	4,67	9	11 (4,25)	1 (6,00)	5 (4,67)	3 (4,75)	2 (5,43)	5 (4,67)	4 (4,00)	
Povećanje mogućnosti komunikacije među studentima u procesu učenja	4,67	9	12 (4,17)	1 (6,00)	3 (5,33)	3 (4,75)	3 (5,29)	5 (4,67)	4 (4,00)	
Mogućnost kontinuirane samoprovjere znanja studenata	4,61	10	6 (4,67)	1 (6,00)	7 (4,00)	3 (4,75)	5 (4,86)	4 (5,00)	6 (3,33)	
Neovisnost učenja o vremenu i prostoru	4,58	11	6 (4,67)	2 (5,00)	7 (4,00)	3 (4,75)	8 (4,43)	4 (5,00)	3 (4,33)	
Mogućnost multimedijalnoga prikazivanja nastavnoga materijala	4,58	11	10 (4,33)	1 (6,00)	2 (5,67)	2 (5,00)	5 (4,86)	6 (4,33)	7 (3,00)	
Mogućnost pristupa hrvatskih studenata međunarodnim obrazovnim sadržajima u okviru studiranja u Hrvatskoj	4,45	12	12 (4,17)	1 (6,00)	6 (4,33)	5 (4,25)	4 (5,00)	6 (4,33)	3 (4,33)	
Mogućnost pristupa stranih studenata studijima u Hrvatskoj	4,45	12	12 (4,17)	3 (4,00)	5 (4,67)	4 (4,50)	5 (4,86)	6 (4,33)	2 (4,67)	
Mogućnost pristupa hrvatskih studenata međunarodnim obrazovnim studijima i programima	4,36	13	14 (4,00)	2 (5,00)	5 (4,67)	5 (4,25)	5 (4,86)	6 (4,33)	3 (4,33)	
Mogućnost odabira obrazovnih modula prema vlastitim potrebama	4,33	14	12 (4,17)	4 (3,00)	7 (4,00)	2 (5,00)	7 (4,57)	4 (5,00)	5 (3,67)	
Omogućavanje kolaboracijskoga učenja	4,24	15	15 (3,92)	1 (6,00)	5 (4,67)	4 (4,50)	8 (4,43)	6 (4,33)	5 (3,67)	
Omogućavanje virtualnih kontakata studenata i nastavnika sa stručnjacima iz gospodarstva	4,06	16	15 (3,92)	2 (5,00)	8 (3,33)	5 (4,25)	7 (4,57)	7 (4,00)	5 (3,67)	
Mogućnost provjere znanja studenata i polaganja ispita u virtualnom okruženju	3,97	17	14 (4,00)	1 (6,00)	9 (3,00)	4 (4,50)	9 (4,14)	8 (3,00)	4 (4,00)	

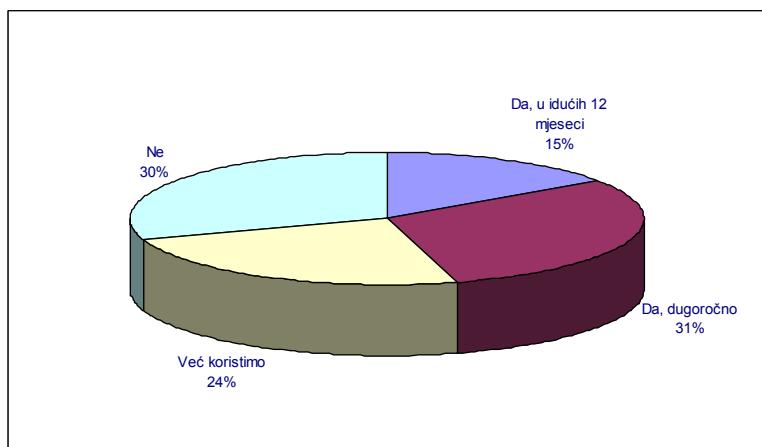
III PLANOVI FAKULTETA / AKADEMIJE U PODRUČJU E-UČENJA

Pitanje 1: Planira li fakultet/akademija izradu vlastitog strateškog/razvojnog dokumenta koji će urediti i pitanja e-učenja?

Četiri fakulteta odgovorila su da imaju strateški/razvojni dokument kojim je uređeno i pitanje e-učenja, a samo 18% fakulteta/akademija to planira učiniti u sljedećih godinu dana.

Pitanje 2: Jeste li kao fakultet/akademija zainteresirani za uporabu VLE/LMS Merlin u sklopu CEU

Deset fakulteta odgovorilo je da nije zainteresirano za korištenje VLE/LMS-a Merlin jer imaju vlastiti LMS od čega je polovica iz tehničkoga područja. Osam fakulteta je navelo da već koristi VLE/LMS Merlin, a pet fakulteta/akademija iskazalo je interes za korištenjem u sljedećih 12 mjeseci. Ostali fakulteti/akademije to planiraju napraviti dugoročno.

Pitanje 3: Ukoliko ste na prethodno pitanje odgovorili NE molimo obrazložite zašto..

Fakulteti koji su na prethodno pitanje odgovorili negativno koriste već sustave za e-učenje na svojim sastavnicama.

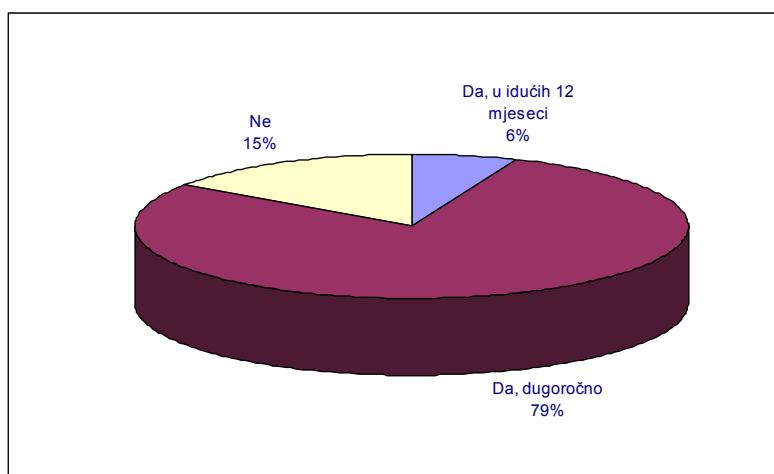
Pitanje 4: Ukoliko planirate uspostaviti vlastiti sustav za e-učenje (LMS), a ne koristiti onaj u Srcu molimo navedite razlog

Od deset fakulteta koji su na pitanje broj 2 odgovorili s ne samo dva su odgovorila zašto to čine:

„razvijamo sustav prema svojim potrebama zadnjih 6 godina...“

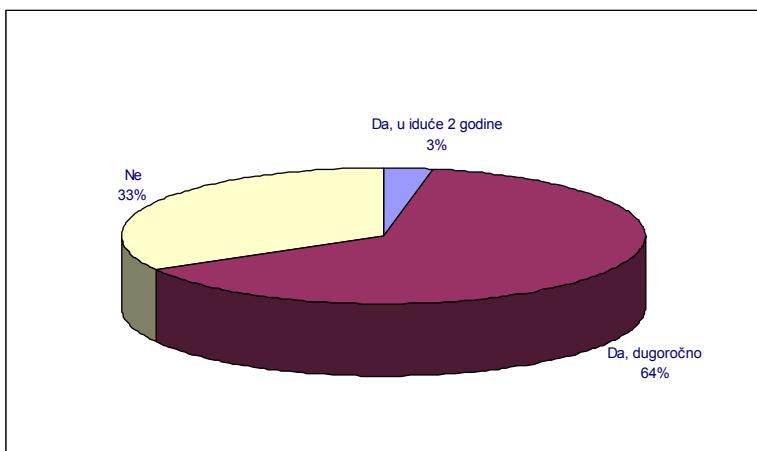
„zbog velikoga broja kolegija koje je lakše održavati i nadzirati unutar vlastitoga sustava...“

Pitanje 5: Planira li fakultet/akademija financijski podupirati razvojne projekte u području primjene e-učenja (npr. finansirati izradu materijala za e-učenje)?

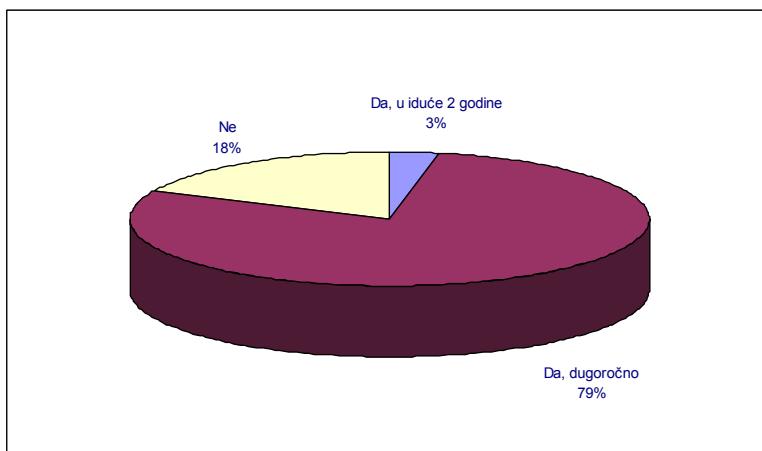

6% fakulteta/akademija će financijski poduprijeti razvojne projekte u području primjene e-učenje u sljedećih godinu dana. Ipak većina (79%) fakulteta/akademija planira dugoročno ili to nema u planu (15%).

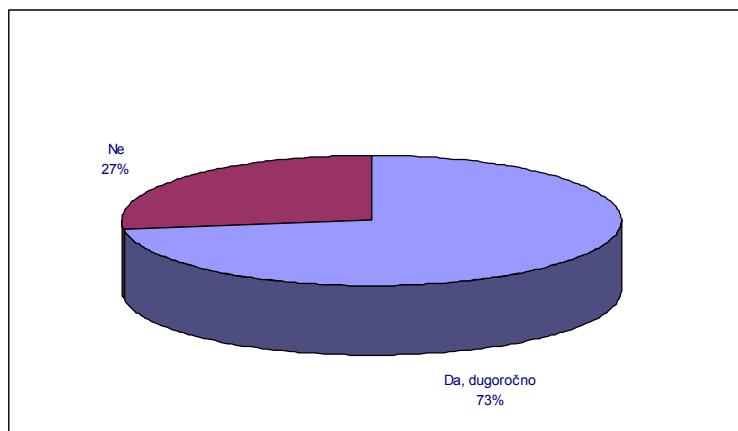
Pitanje 6: Planira li fakultet/akademija uporabu tehnologija e-učenja za izradu studijskih programa koji će pretežno/u potpunosti biti on-line?

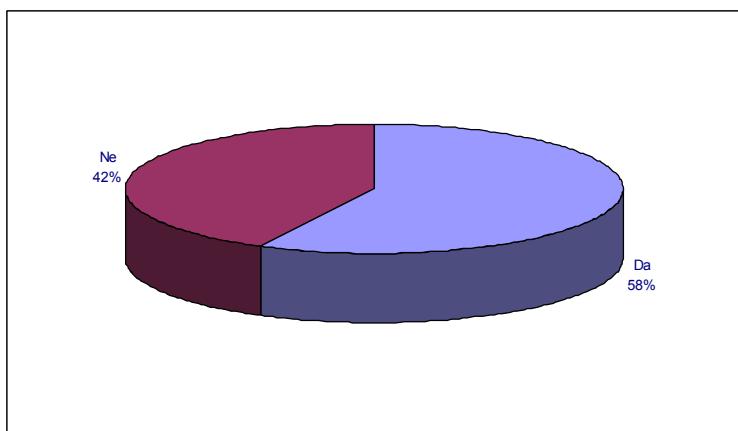
Pitanje 7: Planira li fakultet/akademija uporabu tehnologija e-učenja za izradu obrazovnih programa u okviru cjeloživotnoga obrazovanja, a koji će pretežno/u potpunosti biti on-line?

Pitanje 8: Planira li fakultet/akademija uporabu tehnologija e-učenja za izlazak na međunarodno tržište obrazovanja s on-line studijskim programima?

Pitanje 9: Fakultet/akademija je u plan rada za 2008. godinu uvrstila i aktivnosti definirane Strategijom e-učenja Sveučilišta u Zagrebu?

Pitanje 10: Ako je odgovor na prethodno pitanje DA, molim navedite koje

Od 19 fakulteta /akademija koje su navele da su u plan rada svoje ustanove za 2010. godinu uvrstile i aktivnosti definirane Strategijom e-učenja Sveučilišta u Zagrebu, 17 njih je navelo i koje su to aktivnosti. Najviše ih je navelo da su se aktivnosti odnosile na edukaciju nastavnika, zatim izradu hibridnih kolegija, izradu strateškog dokumenta o e-učenju, razvoj infrastrukture (prvenstveno bežični pristup), uspostava centara/grupa za e-učenje, uspostava e-portfolio sustava,....

Analiza i zaključci

Anketa je provedena u veljači 2010. godine, a odnosi se na razdoblje 2009. godine, odnosno na stanje na dan 31. prosinca 2009. Ovo je treća anketa koja se provodi nakon donošenja Strategije e-učenja i početka sustavne implementacije e-učenja na Sveučilištu u Zagrebu. Anketa održava poglede uprava fakulteta i akademija na stanje i perspektivu e-učenja na Sveučilištu u Zagrebu.

Prva anketa je bila probna, u smislu da je za većinu pojam e-učenja bio nov, a praksa i izazovi sustavne primjene e-učenja na institucionalnoj razini su predstavljali nepoznanicu. Većina je tek trebala steći mišljenje i ideje kako uklopiti e-učenje u sveučilišnu nastavu. U drugoj anketi voditelji sastavnica su već imali informacije i saznanja o e-učenju, načinu primjene i aktivnostima koje su definirane Strategijom, te su konkretnije, točnije i kritički odgovorili na pitanja u anketi.

Po rezultatima ovogodišnje ankete 79% uprava fakulteta i akademija Sveučilišta u Zagrebu smatra da je uloga e-učenja odnosno ICT-a u unaprjeđenju kvalitete obrazovnoga procesa važna i suštinski doprinosi obrazovnom procesu, pri čemu 9% čak smatra i da je od presudnoga značaja. Uspoređujući ovaj podatak s prijašnje dvije ankete možemo vidjeti da se stav nije značajnije mijenjao (2007. - 79%; 2008. - 76%). Nešto veći broj fakulteta/akademija smatra da je stanje za primjenu e-učenja na njihovoj sastavnici povoljno ili čak izuzetno povoljno. U odnosu na prethodne dvije godine postotak takvih sastavnica (2009. - 73%) je porastao (2007. - 67%; 2008. - 64%). Prema rezultatima ankete odnos 85% studenata Sveučilišta u Zagrebu prema e-učenju odnosno primjeni ICT a obrazovnom procesu je pozitivan i izuzetno pozitivan, dok takav stav ima manji broj nastavnika, njih 64%. No broj nastavnika koji ima pozitivan odnos prema e-učenju je u odnosu na prijašnje ankete vidljivo porastao (46% 2007. i 2008. godine). Ovi podaci ukazuju da je e-učenje kao pojam postalo ne samo sveprisutno, nego i prihvatljivo, da se razumije njegovo značenje i mogućnosti i da se prepoznaju dobri rezultati u primjeni.

Ovogodišnja anketa ukazuje da četiri fakulteta Sveučilišta u Zagrebu imaju vlastitu strategiju e-učenja, a da se na pet fakulteta posebno vrednuje doprinos nastavnika u primjeni e-učenja u nastavi. Iako se radi o relativno malim brojkama, one ipak ukazuju na postojanje sastavnica, odnosno na mogućnost da sastavnice ozbiljno i sustavno na razini cijele institucije pristupe e-učenju, da se e-učenje uklopi u nastavni program i pedagoški model podučavanja, te da se prepoznaju i cijene trud i rezultati nastavnika koji kroz primjenu e-učenja unapređuju nastavu. Podatak da su neke sastavnice same odlučile posebno vrednovati doprinos nastavnika u primjeni e-učenja, ali da ih je zapravo jako malo, ukazuje na potrebu za izmjenom zakonskih akata i pratećeg pravnog okvira kojim se vrednuje rad nastavnika i određuju uvjeti napredovanja.

U 2009. godini svi fakulteti i akademije Sveučilišta u Zagrebu konstatirali su postojanje i uporabu informacijskog sustava evidencije studija, kolegija, studenata i njihovih rezultata od čega 31 sastavnica koristi sustav ISVU dok dvije još koriste svoje vlastite sistave. Ovome je pridonijela i odluka Senata od 13. veljače 2008. kojom je zatraženo od svih sastavnica Sveučilišta da uđu u ISVU. Ipak potpunost podataka u ISVU i dalje predstavlja izazov i zadaću za sve sastavnice i Sveučilište u cjelini.

Iako je 2008. godine utvrđen značajan iskorak u dostupnosti i uporabi sustava za e-učenje, anketa 2009. godine ukazuje na neznatno manji postotak sastavnica koje koriste sustav za e-učenje (2008. - 79%; 2009. - 76%). Konkretno od 33 sastavnice Sveučilišta u Zagrebu na osam sastavnica se još ne koristi ili se neznatno koristi sustav za e-učenje. Naprednije sistave - virtualno okruženje za učenje i poučavanje ima svega 24% sastavnica (ovaj podatak se nije promijenio od prve ankete). Kao sustav za e-učenje prevladava (najčešće se koristi) Moodle odnosno njegove inačice.

Sastavnice iskazuju stav da su se uvjeti (opremljenost računalima, pristup internetu) za nastavnike pogoršali u odnosu na prošlu godinu, te su oni izuzetno dobri samo na 22% sastavnica, a dobri na 47% sastavnica. Isti uvjeti za studente su se prema procjeni uprava sastavnica neznatno izmijenili na bolje u odnosu na prošlu godinu, ali još uvijek manje od polovice sastavnica smatra da ima dobre ili izuzetno dobre uvjete za pristup studenata internetu. Ova posljednja brojka ukazuje na daljnju potrebu za ulaganjima u infrastrukturu sastavnica, posebice računalne učionice, odnosno računala koja će biti dostupna studentima, te na potrebu za sveučilišnom bežičnom mrežom (svega 30% sastavnica ima bežičnu mrežu).

Još uvijek sve sastavnice Sveučilišta u Zagrebu nemaju službu za primjenu ICT-a i održavanje ICT infrastrukture, iako je taj postotak porastao u odnosu na prošlu godinu sa 70% na 79%.

Tehničku pomoć nastavnicima pri izradi materijala za e-učenje još uvijek nema 34% sastavnica, a na ostalim sastavnicama organizirana je različito: 24% sastavnica ima osobe/službu za podršku e-učenju, na 18% sastavnica za to su zadužene osobe/službe za IT/tehničku podršku, nastavnici 18% sastavnica tu podršku dobivaju u Centru za e-učenje Srca, a na 6% sastavnica ta podrška je organizirana i na sastavnici (osoba/služba za podršku e-učenju) i kroz usluge Centra za e-učenje Srca.

Svega 33% sastavnica ima poseban fond/sredstva za unaprjeđenje nastave, ali taj postotak raste u odnosu na prijašnje ankete.

Sudjelovanje fakulteta/akademija u domaćim i međunarodnim projektima u području e-učenja je minimalno. Svega dva fakulteta ima takve projekte, međutim radi se o fakultetima koji i po prirodi struke primjenjuju i razvijaju e-učenje, odnosno intenzivno se oslanjaju i koriste informacijske tehnologije.

Svega 42% fakulteta/akademija Sveučilišta u Zagrebu je aktivno uključilo i knjižnicu u proces primjene e-učenja, a 64% sastavnica izjavljuje da je omogućilo studentima pristup digitalnoj knjižnici/udžbenicima i drugim obrazovnim materijalima u digitalnom obliku. Ovaj podatak ipak ukazuje da knjižnice još uvijek nisu prepoznate kao važan i obavezan sudionik u primjeni e-učenja.

Nešto više od polovice sastavnica Sveučilišta u Zagrebu uložilo je određena sredstva u primjenu e-učenja u ak. god. 2008./2009. Najveći dio njih uložio je do 10.000 kuna dok su svega tri sastavnice uložile preko 50.000 kuna.

Procjena primjene tehnologija u kolegijima ove se godine oslanjala na definicije razina primjene tehnologija e-učenja iz Odluke o oblicima Sveučilišne nastave prema razini primjene tehnologija e-učenja, koja je donesena na Senatu Sveučilišta u Zagrebu u studenom 2009. godine.

Prema iskazanim podacima (dakle prema samoprocjeni uprava sastavnica) na Sveučilištu u Zagrebu se tijekom 2009. godine uz jednu od razina uporabe tehnologija e-učenja izvodio ukupno 3841 kolegij, od čega je ipak većina, odnosno 2630 kolegija ili 68,5% bila na razini 1. Na razini 2 tehnologije e-učenja koristilo je 1002 kolegija (26%), a na razini 3 209 kolegija (5,5%). Uz ponovljenu napomenu da se radi o samoprocjeni sastavnica, trebamo također naglasiti da je analiza ovih podataka bila dodatno otežana činjenicom da mnoge sastavnice uopće nisu iskazale ukupan broj kolegija koji se izvodi u okviru njihovih studijskih programa, a navedeni podaci u ISVU su nepotpuni (zbog činjenice da se u ISVU uopće ne vode podaci o poslijediplomskim studijima, ali i zbog toga što neke sastavnice još ne koriste ISVU u potpunosti ili ga uopće ne koriste). Utoliko nažalost ne možemo sa sigurnošću govoriti o postotcima kolegija koji se izvode na Sveučilištu uz uporabu ili bez uporabe tehnologija e-učenja.

Rezultati ankete ukazuju da nije došlo do promjene postotka studenata koji kod kuće/ u studentskom domu imaju vlastito stolno računalo, ali je zato postotak studenata koji imaju prijenosno računalo porastao za 10% (2008 - 23,1%; 2009. - 33,2%).

Rezultati ankete sugeriraju da još uvijek postoji relativno velik broj nastavnika koji ne koristi e-mail (13% na razini Sveučilišta) i da je prisutnost nastavnika u virtualnom svijetu kroz vlastite web stranice ili *e-portfolio* relativno niska (samo 31,5 %).

Što se tiče očekivanja sastavnica od primjene e-učenja ove godine među prvih pet su: povećanje kvalitete obrazovanja, modernizacija sustava sveučilišnoga obrazovanja, prilagodba europskim i svjetskim iskustvima i trendovima, veća dostupnost on-line nastavnih materijala, transparentnost obrazovnoga procesa te mogućnost pristupa materijalima digitalne knjižnice. Ova očekivanja su i u prethodnim anketama bila u prvih pet, s nešto drugačijim rasporedom.

Planove fakulteta i akademija u području primjene e-učenja većinom trebamo svrstati u dugoročne, pa tako 67% sastavnica tek dugoročno planira izraditi strateški dokument koji će urediti pitanja e-učenja, a 79% njih dugoročno planira financijski poduprijeti razvojne projekte u području primjene e-učenja. Isto toliki postotak planira koristiti tehnologije e-učenja za izradu obrazovnih programa u okviru cjeloživotnoga obrazovanja koje će pretežno ili u potpunosti biti *on-line*, što znači da važnost cjeloživotnog obrazovanja i mogućnosti koje u tom području nude tehnologije e-učenja još nisu dovoljno prepoznali na Sveučilištu.

Za razliku od toga i u odnosu na prošlu godinu, kada je 42% sastavnica reklo da ne planira uporabu tehnologija za izlazak na međunarodno tržište obrazovanja s *on-line* studijskim programima, ove godine taj se postotak znatno smanjio i iznosi 27%. To govori da su prepoznate mogućnosti e-učenja vezane uz mobilnost studenata, međunarodnu dostupnost i konkurentnost studijskih programa.

S obzirom da su planovi vezani uz e-učenje i nadalje dugoročni, te pridoda li se tome i podatak da 42% sastavnica ili točnije 14 njih nije u plan rada za sljedeću akademsku godinu uvrstilo niti jednu aktivnost definiranu Strategijom e-učenja Sveučilišta u Zagrebu, može se zaključiti da još uvijek postoji značajan prostor da sastavnice i njihove uprave prepoznaju i prihvate e-učenje kao važan alat za ostvarivanje mnogih aktualnih izazova koji objektivno stoje pred svim sastavnicama i Sveučilištem u cjelini. U tom smislu možemo konstatirati da postoji i prostor da uprava Sveučilišta snažnije promovira i potakne nužne promjene i modernizaciju obrazovnog procesa, osiguravajući pomak od individualnih iskoraka pojedinih nastavnika prema sustavnoj primjeni e-učenja na Sveučilištu u Zagrebu.

Uvažavajući rezultate ove ankete te uzimajući u obzor činjenice i saznanja prikupljene kroz djelovanje Centra za e-učenje u Srcu i Ureda za e-učenje Sveučilišta u Zagrebu mogli bi sve sastavnice Sveučilišta podijeliti u tri skupine.

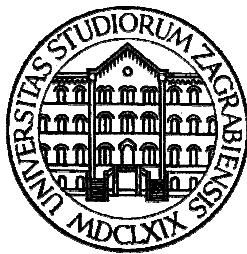
Prvu skupinu čine fakulteti koji koriste e-učenje već niz godina i koji po predispoziciji svojega fakulteta odnosno nastavnog programa razvijaju i primjenjuju e-učenje. Njima je Strategija e-učenja potvrda i poticaj da i dalje napreduju kroz primjenu tehnologija e-učenja.

Drugu, najbrojniju skupinu čine sastavnice na kojima e-učenje donedavno nije bilo prisutno ili je bilo prisutno kroz pojedinačne iskorake pojedinih nastavnika, ali su u proteklih 2-3 godine ostvareni značajniji iskoraci prema sustavnoj primjeni e-učenja. U ovoj skupini ipak možemo prepoznati dvije podskupine. Jednu čine one sastavnice u kojima je e-učenje strateški promišljeno i pozicionirano, te uživa stvarnu potporu uprave sastavnice. U ovoj podskupini prisutan je kontinuirani napredak i sastavnice iz ove skupine zagajeno trebaju biti pozitivan primjer svima na Sveučilištu. Drugu podskupinu čine sastavnice koje su nakon početnog iskoraka zastale u primjeni e-učenja, vrlo često zbog izostanka stvarne potpore uprava sastavnica ili zbog nedovoljno jasno definiranih ciljeva i (pred)uvjeta uvođenja e-učenja. Ova grupa sastavnica zaslužuje pozornost i poticaje svih koji skrbe za kvalitetu obrazovanja i izvođenje e-učenja.

Nažalost postoji i treća, malobrojna skupina sastavnica koja se za sada oglušila na odredbe i aktivnosti Strategije e-učenja, nije prepoznala mogućnosti e-učenja i nije ništa poduzela vezano uz sustavnu implementaciju e-učenja.

Iako je nedvojbeno da svako unapređenje kvalitete sveučilišne nastave zahtjeva napore i određena ulaganja u slučaju e-učenja treba naglasiti da financijski razlozi ipak ne mogu biti primarni za izostanak rezultata u primjeni e-učenja. Već i zbog toga što je svima i to bez naknade na raspolaganju središnji sveučilišni sustav za e-učenje Merlin u Centru za e-učenje u Srcu. Centar kroz svoje aktivnosti ne samo da promovira i tumači mogućnosti e-učenja, nego također daje i podršku nastavnicima i upravama sastavnica u promišljanju i primjeni e-učenja.

Uskoro će započeti aktivnosti na donošenju Strategije e-učenja za novo razdoblje s obzirom da razdoblje sadašnje Strategije ističe krajem 2010. godine. Na upravi Sveučilišta i tijelima Sveučilišta je da odredi smjernice za novu Strategiju, da odredi nove zajedničke ciljeve i mjerila za unapređenje kvalitete obrazovanja, ali i konkurentnosti i prepoznatljivosti Sveučilišta kroz primjenu novih tehnologija. Navedene mjeri bi trebale biti poticajne za one koji su aktivni i inovativni u primjeni novih tehnologija i postizanju novih razina kvalitete obrazovanja, ali možda i odlučnije prema onima koji zanemaruju nove okolnosti i potrebe. Područje e-učenja bi moglo biti i područje u kojem bi Sveučilište u većoj mjeri planiralo i ostvarilo svoj funkcionalni integritet.

S V E U Č I L I Š T E U Z A G R E B U
SREDIŠNJI SVEUČILIŠNI URED ZA E-UČENJE

**ANKETNI UPITNIK O E-UČENJU
U 2009. GODINI**
NA FAKULTETIMA I AKADEMIJAMA SVEUČILIŠTA

Anketa se provodi vezano uz praćenje primjene Strategije e-učenja Sveučilišta u Zagrebu. Cilj ankete je utvrditi pomake, trendove, stanje i aktualne planove fakulteta i akademija krajem 2009. (na dan 31. 12. 2009.) a vezano uz primjenu e-učenja, odnosno općenito primjenu informacijske i komunikacijske tehnologije (ICT) u nastavi.

Unaprijed se zahvaljujemo na pozornosti i izdvojenom vremenu za popunjavanje ankete.

Molimo da anketu popunjavate kemijskom olovkom.

<p style="text-align: center;"><></p> <p style="text-align: center;"><i>Naziv fakulteta / akademije</i></p>	
<p style="text-align: center;"><></p> <p style="text-align: center;"><i>Titula, ime i prezime prodekanu</i></p>	<p style="text-align: center;"><></p> <p style="text-align: center;"><i>Titula, ime i prezime predstavnika za e-učenje</i></p>
<p style="text-align: center;"><i>Potpis prodekanu</i></p>	
<p style="text-align: center;"><i>M.P.</i></p>	<p style="text-align: center;"><i>Potpis predstavnika za e-učenje</i></p>
<p style="text-align: center;"><i>Datum popunjavanja:</i> _____</p>	

Siječanj 2010.

RJEČNIK POJMOVA

E-učenje (engl. *e-learning*) je proces obrazovanja (proces učenja i podučavanja) uz uporabu informacijske i komunikacijske tehnologije koja doprinosi unapređenju kvalitete toga procesa i kvalitete ishoda obrazovanja.

E-učenje (u širem smislu) predstavlja visokokvalitetni proces obrazovanja u kojem nastavnici i studenti aktivno surađuju s ciljem postizanja zadanih obrazovnih ciljeva. Pri tome intenzivno koriste informacijsku i komunikacijsku tehnologiju za stvaranje prilagodljivog virtualnog okruženja u kojem razvijaju i koriste multimedijalne interaktivne obrazovne materijale, ostvaruju međusobnu komunikaciju i suradnju, studenti izvršavaju pojedinačne ili grupne zadatke i projekte, te provode kontinuiranu samoprovjeru i provjeru znanja.

Tehnologije e-učenja uključuju različite alate i mogućnosti ICT: od uporabe PowerPoint prezentacija tijekom nastave, izrade multimedijalnih prezentacija na CD i DVD medijima, pa preko uporabe web sjedišta za diseminaciju obrazovnih materijala, sve do interaktivnih sustava za provjeru i samoprovjero znanja i kompleksnih sustava za upravljanje online učenjem i sustava za izgradnju i podržavanje virtualnih okruženja za učenje i podučavanje.

Sustav za e-učenje (engl. *learning management system, LMS*) je programski (softverski) sustav koji omogućava upravljanje i isporuku elektroničkih (on-line) sadržaja studentima ili učenicima. Često su dijelovi takvog sustava i moduli za razvoj on-line obrazovnih sadržaja, moduli za provjeru znanja i slično. Primjeri takvih sustava, zastupljeni u Hrvatskoj, su Moodle, WebCT, Blackboard, IBM Lotus LMS, Claroline, AHyCo, itd.

Virtualno okruženje za učenje i podučavanje (engl. *virtual learning environment, VLE*) je cjelovito okruženje sastavljeno od niza programskih sustava i alata (uključujući LMS i različite oblike socijalnog softvera, npr. forum, chat, wiki, blog itd), obično povezano i s administrativnim informacijskim sustavima i digitalnom knjižnicom. U takvom okruženju nastavnici i studenti komuniciraju, surađuju i zajednički ostvaruju napredak u obrazovnom procesu nadopunjajući mogućnosti tradicionalnog obrazovanja u učionici.

Online učenje je oblik obrazovnog procesa u kojem zahvaljujući uporabi ICT student može proći pojedine ili sve segmente obrazovnog programa bez klasičnog kontakta s nastavnikom u učionici, odnosno koristeći mogućnost udaljenog pristupa elektroničkim obrazovnim materijalima i mogućnost vremenski sinkronog ili asinkronog kontakta na daljinu s nastavnikom i drugim studentima putem mrežnih komunikacijskih alata (npr. mail ili forum).

Mješoviti (hibridni) oblik e-učenja je pristup obrazovanju, koji se temelji na kombinaciji klasičnih oblika nastave s nastavom koja se odvija on-line, tj. u nekom obliku virtualnog okruženja za učenje i podučavanje.

VAŽNE NAPOMENE

Odgovori na pojedina pitanja u ovom anketnom upitniku podrazumijevaju (nedvojbeno) subjektivnu procjenu stanja. Molimo ipak da pri tome pokušate **što točnije ocijeniti stvarno stanje na fakultetu/akademiji**, a mi ćemo kod analize odgovora i interpretacije rezultata ankete uvažiti činjenicu da se radi o procjeni, a ne o točno izmјerenim pokazateljima stanja.

Ukoliko u službenim fakultetskim dokumentima ne postoje jasne odrednice o planovima i očekivanjima od e-učenja, molimo da kod odgovaranja polazite od raspoloživih stavova uprave fakulteta i fakultetskog vijeća o navedenim pitanjima, odnosno o pitanjima organizacije i kvalitete nastave na fakultetu/akademiji.

I	STANJE NA FAKULTETU / AKADEMIJI	
Oznakom x označite odabrani odgovor (☒):		
1	Kako uprava fakulteta/akademije trenutno vidi ulogu e-učenja, odnosno ICT u unapređenju kvalitete obrazovnog procesa	☐ od presudnog značaja ☐ važno, suštinski doprinos ☐ doprinose, ali ne značajno ☐ nisu važni
2	Stanje na fakultetu/akademiji je za primjenu e-učenja	☐ izuzetno povoljno ☐ povoljno ☐ neutralno ☐ nepovoljno
3	Odnos nastavnika prema e-učenju, odnosno primjeni ICT u obrazovnom procesu je	☐ izuzetno pozitivan, lako prihvaćaju sve ICT novosti ☐ pozitivan, primjenjuju ICT u nastavi ☐ neutralan, povremeno primjenjuju ICT u nastavi ☐ suzdržan, rijetko primjenjuju ICT u nastavi ☐ negativan, ne primjenjuju ICT u nastavi
4	Odnos studenata prema e-učenju, odnosno primjeni ICT u obrazovnom procesu je	☐ izuzetno pozitivan ☐ pozitivan ☐ neutralan ☐ suzdržan ☐ negativan
5	Fakultet/akademija ima strateški i/ili razvojni dokument u kojem je prisutno i pitanje e-učenja	☐ DA (samo dokumente donesene u 2009. molimo dostaviti u elektroničkom obliku) ☐ NE
6	Na fakultetu/akademiji se posebno vrednuje doprinos nastavnika u primjeni e-učenja u nastavi	☐ DA ☐ NE
7	Na fakultetu/akademiji postoji informacijski sustav s evidencijom studija, kolegija, studenata i njihovih rezultata (ocjena)	☐ DA ☐ NE
8	Ako je odgovor na prethodno pitanje "DA" molimo navedite naziv informacijskog sustava (npr. ISVU)	
9	Na fakultetu/akademiji studenti imaju pristup digitalnoj knjižnici/udžbenicima i drugim obrazovnim materijalima u digitalnom obliku	☐ DA ☐ NE
10	Fakultet/akademija koristi sustav za e-učenje (LMS)	☐ DA, koristi LMS raspoloživ na samoj instituciji ☐ DA, koristi sustav MERLIN u Srcu ☐ DA, koristi LMS raspoloživ na drugom mjestu ☐ NE
11	Ako se koristi LMS raspoloživ na instituciji ili na drugom mjestu molimo navedite naziv/nazive LMS koji se koriste	
12	Na fakultetu/akademiji je uspostavljeno i koristi se virtualno okruženje za učenje i podučavanje (VLE)	☐ DA ☐ NE
13a	Uvjeti (opremljenost računalima, pristup Internetu) za nastavnike fakulteta/akademije za uporabu e-učenja i ICT u obrazovanju	☐ izuzetno dobri ☐ dobri ☐ zadovoljavajući ☐ nedovoljni
13b	Uvjeti (opremljenost računalima, pristup Internetu) za studente fakulteta/akademije za uporabu e-učenja i ICT u obrazovanju	☐ izuzetno dobra ☐ dobra ☐ zadovoljavajuća ☐ nedovoljna
14	Na fakultetu/akademiji postoji služba za primjenu ICT i održavanje ICT infrastrukture	☐ DA ☐ NE
15	Tehničku podršku pri izradi materijala za e-učenje nastavnici Vaše ustanove dobivaju od	☐ osobe/službe za IT/tehničku podršku na ustanovi ☐ osobe/službe za podršku e-učenju na ustanovi ☐ Centra za e-učenje u Srcu ☐ nema je

16	Na fakultetu/akademiji postoji poseban fond / sredstva za unapređenje nastave	☐ DA ☐ NE
17	Na fakultetu/akademiji postoji poseban fond / sredstva za primjenu e-učenja i izradu materijala za e-učenje	☐ DA ☐ NE
18	Ako je fakultet /akademija uključen u domaću ili međunarodnu suradnju/projekte u području e-učenja, molimo navedite osnovne podatke (partneri, naziv i vrstu projekta i sl.). U slučaju potrebe ove podatke dostavite na zasebnom listu papira.	
19	Na fakultetu/akademiji postoji sveučilišna bežična mreža (eduroam wireless)	☐ DA ☐ NE
20	Sredstva koja je fakultet/akademija uložila u primjenu e-učenja u ak. god. 2008./09.	☐ 0 kuna ☐ < 10.000 kuna ☐ 10.000-50.000 kuna ☐ > 50.000 kuna
21	Fakultet / akademija uključila je aktivan i knjižnicu u proces primjene e-učenja (studentima su dostupni digitalni sadržaji knjižnice)	☐ DA ☐ NE

Sukladno odluci Senata o oblicima Sveučilišne nastave prema razini primjene tehnologija e-učenja (materijal u prilogu) navedite podatke o broju kolegija koji su koristili pojedinu razinu primjene tehnologija e-učenja u nastavi u 2009. godini :

	Studij	Ukupni broj kolegija	Broj kolegija koji koriste razinu 1 primjene tehnologija e-učenja u nastavi	Broj kolegija koji koriste razinu 2 primjene tehnologija e-učenja u nastavi	Broj kolegija koji koriste razinu 3 primjene tehnologija e-učenja u nastavi
22	preddiplomski studiji				
23	diplomski i poslijediplomski studiji				

Procijenite postotke za 2009. godinu u sljedećim pitanjima i oznakom ✕ označite odgovor u odgovarajućem stupcu (☒):

		0 - 10 %	10 - 30 %	30 - 50 %	50 - 70 %	70 - 90 %	90-100 %
24	Postotak studenata koji kod kuće/u studentskom domu imaju vlastito osobno (stolno) računalo						
25	Postotak studenata koji imaju vlastito prijenosno (notebook) računalo						
26	Postotak nastavnika koji imaju vlastito prijenosno (notebook) računalo						
27	Postotak nastavnika koji aktivno koristi e-mail						
28	Postotak nastavnika koji ima vlastite web stranice/e-portfolio						

II OČEKIVANJA FAKULTETA / AKADEMIJE OD E-UČENJA

E-učenje donosi mnoge nove ili dodatne mogućnosti u proces obrazovanja, omogućava ili olakšava da se pojedini elementi obrazovnog procesa izvode kvalitetnije i učinkovitije.

Ocijenite s pozicije vašeg fakulteta/akademije važnost pojedinih aspekata ili mogućih doprinosa e-učenja:

① nevažno > > ② > > ③ važno > > ④ > > ⑤ > > ⑥ izuzetno važno

1	Modernizacija sustava sveučilišnog obrazovanja	①	②	③	④	⑤	⑥
2	Prilagodba europskim i svjetskim iskustvima i trendovima	①	②	③	④	⑤	⑥
3	Povećanje kvalitete obrazovanja	①	②	③	④	⑤	⑥
4	Transparentnost obrazovnog procesa (ciljevi, kriteriji, dinamika i slično)	①	②	③	④	⑤	⑥
5	Iskorištavanje mogućnosti novih tehnologija u procesu obrazovanja	①	②	③	④	⑤	⑥
6	Neovisnost učenja o vremenu i prostoru - fleksibilnost učenja	①	②	③	④	⑤	⑥
7	Mogućnost prilagodbe osobnom stilu učenja (dinamika učenja, mogućnost ponavljanja i slično)	①	②	③	④	⑤	⑥
8	Mogućnost odabira obrazovnih modula prema vlastitim potrebama - izborna područja	①	②	③	④	⑤	⑥
9	Veća dostupnost (on-line) nastavnih materijala (24 sata na dan, od bilo kuda...)	①	②	③	④	⑤	⑥
10	Mogućnost pristupa materijalima digitalne knjižnice	①	②	③	④	⑤	⑥
11	Mogućnost pristupa dodatnim obrazovnim materijalima dostupnim na Internetu	①	②	③	④	⑤	⑥
12	Mogućnost multimedijalnog / vizualno atraktivnog prikazivanja nastavnog materijala	①	②	③	④	⑤	⑥
13	Mogućnost da nastavnik i studenti vrijeme osobnog kontakta iskoriste za najkvalitetnije oblike komunikacije i učenja	①	②	③	④	⑤	⑥
14	Veća dostupnost profesora / nastavnika studentima	①	②	③	④	⑤	⑥
15	Povećanje mogućnosti (oblika, načina) komunikacije studenata s profesorom / nastavnikom	①	②	③	④	⑤	⑥
16	Povećanje mogućnosti komunikacije među studentima u procesu učenja	①	②	③	④	⑤	⑥
17	Omogućavanje virtualnih kontakata/komunikacije studenata i nastavnika sa stručnjacima iz gospodarstva / iz prakse	①	②	③	④	⑤	⑥
18	Omogućavanje kolaboracijskog učenja (komunikacija s nastavnikom i drugi studentima unutar grupe kod zajedničkog rada na projektu / problemu)	①	②	③	④	⑤	⑥
19	Mogućnost kontinuirane samoprovjere znanja studenata	①	②	③	④	⑤	⑥
20	Mogućnost provjere znanja studenata i polaganja ispita u virtualnom okruženju	①	②	③	④	⑤	⑥
21	Mogućnost pristupa hrvatskih studenata međunarodnim / stranim obrazovnim programima i studijima - međunarodni studij na daljinu iz Hrvatske	①	②	③	④	⑤	⑥
22	Mogućnost pristupa hrvatskih studenata međunarodnim / stranim obrazovnim sadržajima u okviru studiranja u Hrvatskoj	①	②	③	④	⑤	⑥
23	Mogućnost pristupa stranih studenata studijima u Hrvatskoj	①	②	③	④	⑤	⑥
24	Upoznavanje studenata s e-učenjem, kao alatom i okruženjem za cijeloživotno učenje	①	②	③	④	⑤	⑥

III	PLANOVI FAKULTETA / AKADEMIJE U PODRUČJU E-UČENJA	
1	Planira li fakultet/akademija izradu vlastitog strateškog/razvojnog dokumenta koji će urediti i pitanja e-učenja?	☐ fakultet već ima takav dokument ☐ DA, u idućih 12 mjeseci ☐ DA (dugoročno) ☐ NE
2	Jeste li kao fakultet/akademija zainteresirani za uporabu virtualnog okruženja (VLE) / sustava za e-učenje (LMS) Merlin u sklopu Centra za e-učenje u Srcu?	☐ već koristimo ☐ DA, u idućih 12 mjeseci ☐ DA (dugoročno) ☐ NE
3	Ukoliko ste na prethodno pitanje odgovorili NE molimo obrazložite zašto	☐ fakultet već ima vlastiti LMS ☐ planiramo uspostaviti vlastiti LMS ☐ _____
4	Ukoliko planirate uspostaviti vlastiti sustav za e-učenje (LMS) a ne koristiti onaj u Srcu molimo navedite razlog	
5	Planira li fakultet/akademija financijski podupirati razvojne projekte u području primjene e-učenja (npr. financirati izradu materijala za e-učenje)?	☐ DA, u idućih 12 mjeseci ☐ DA (dugoročno) ☐ NE
6	Planira li fakultet/akademija uporabu tehnologija e-učenja za izradu studijskih programa koji će pretežno/u potpunosti biti on-line?	☐ DA, u iduće 2 godine ☐ DA (dugoročno) ☐ NE
7	Planira li fakultet/akademija uporabu tehnologija e-učenja za izradu obrazovnih programa u okviru cijeloživotnog obrazovanja, a koji će pretežno/u potpunosti biti on-line?	☐ DA, u iduće 2 godine ☐ DA (dugoročno) ☐ NE
8	Planira li fakultet/akademija uporabu tehnologija e-učenja za izlazak na međunarodno tržište obrazovanja s on-line studijskim programima?	☐ DA, u iduće 2 godine ☐ DA (dugoročno) ☐ NE
9	Fakultet / akademija je u plan rada za 2010. godinu uvrstila i aktivnosti definirane Strategijom e-učenja Sveučilišta u Zagrebu?	☐ DA ☐ NE
10	Ako je odgovor na prethodno pitanje DA, molim navedite koje	

IV	DODATNE NAPOMENE I PORUKE
<i>Ukoliko smo propustili postaviti neko pitanje ili nam želite nešto dodatno priopćiti ili predložiti molimo upišite:</i>	

Još jednom Vam zahvaljujemo na vremenu izdvojenom za popunjavanje ovog upitnika.

U slučaju da imate pitanja u vezi popunjavanja ovog upitnika molimo da pitanja pošaljete na e-mail adresu ueu@unizg.hr ili nas nazovete na telefon Centra za e-učenje u Srcu : (01) 616 51 71.

POPUNJENI UPITNIK MOLIMO DOSTAVITE NA ADRESU:

Sveučilišni računski centar Srce, Centar za e-učenje,

J. Marohnića 5, 10000 Zagreb